

Un repàs al futur

Tres dècades d'història cívica i cultural, trenta anys d'un sopar en el qual vips i estudiants respiren el mateix aire. La gala dels Octubre va servir per repassar una trajectòria inesgotable, per marcar la voluntat de millorar el futur a partir dels esforços del passat... i perquè el pare Batllori demostrara una vitalitat quasi divina.

Trenta anys és, per a una persona, el temps d'assolir la maduresa vital. Què és això per a uns Octubre? Més o menys, el mateix. Enguany, en el seu trentè aniversari, el sopar d'aquests guardons inesgotables ha estat un resum de la seua història, i un trampolí cap a un futur normalitzat de cultura arrelada i en expansió. El sopar es va celebrar la nit del dia 27, en el saló Alameda Palace de València –la seua ubicació més identificada– i amb les seues característiques més pròpies: és encara l'única celebració on polítics, periodistes, supervips de la cultura i similars, comparteixen sostre i oxigen amb estudiants encuriosits. Un miler d'assistents sopaven. Els presentadors, Maria Josep Poquet i Toni Mestre, recent Premi Nacional de Radiodifusió de la Generalitat de Catalunya, els procuraven una digestió més animada informant sobre quins eren els resultats de les votacions dels premis literaris. I les converses dels comensals eren literàries, polítiques, disteses, compromeses, banals o transcendents. Així d'eclèctic era

el teixit de taules congregades, poblades per un ample marge d'habitants contraposats que conviuen en polifòrmica harmonia. Era aquesta barreja sensible la més suggerent atracció de la gala. Una gala que va estar marcada per moments clàssics, i d'altres d'última fornada que es convertiran en clàssics. Rosa Solbes, presidenta de la Unió de Periodistes Valencians, va presentar el nou premi Ramon Barnils de periodisme d'investigació. Aquest guardó, dotat amb mig milió de pessetes, està dedicat a la memòria del gran periodista que va ser Barnils. El guardó, el va guanyar Antoni Batista amb el seu reportatge *Policies o lladres?*, que EL TEMPS publica en aquest número. El fill de Ramon, Andreu Barnils, va donar gràcies a l'organització i va explicar la veritable raó d'aquesta convocatòria: que, com volia el seu pare, els periodistes informen sobre la realitat que els mitjans majoritaris procuren ignorar.

Més tard s'atorgaren els ja tradicionals premis EL TEMPS de comunicació. Varen recaure en la persona del ministre de



Un miler de persones es varen aplegar al sopar dels Octubre. Vinguts del tots els Països Catalans, els polítics es barrejaven més enllà del color o la sensibilitat de partit, i els representats de la cultura tradicional es juntaven amb els moderns de torn.



Representació política ben barrejada. D'esquerra a dreta: Domènec Sesmió (UDC), Pasqual Maragall (PSC), Antoni Vives (CDC), Carod Rovira (ERC), Joan Ribó (EUPV) i Joan Ignasi Pla (PSPV).



Ciprià Ciscar, un habitual dels Octubre, observa l'escenari amb un gest do solemnitat.



D'esquerra a dreta (ordre de totes les fotos de grup), la família de Vicent Andrés Estelles, amb Carmelina Sánchez Cutillas, Frederic Martí, Matilde Salvador i Gonçal Castelló. Història literària de primera línia.



Taula de disseny gràfic i art: el dissenyador Enric Satué comparteix sopar amb el pintor Toni Miró, acompanyats de les seues esposes.



Eiçeu Climent (enmig) acompanyat d'exdirectors d'EL TEMPS: Joan Mari, Josep Ramon Lluch, Vicent Sanchis i Oriol Castans.



Antoni Vives, secretari del consell executiu de la Generalitat de Catalunya, i Francesc Joan, de l'Institut Villalonga d'Economia i Empresa.



Dalt, Rosa Solbes Illura el premi Ramon Barnils que replega Juli Esteve en nom d'Antoni Batista. A sota, Alejandro Soler, a punt de recollir el premi EL TEMPS de mà de Damià Pons.

Cultura francès, Jacques Lang, pel seu treball a favor de les llengües minoritàries, i en la institució ja universal que és el Misteri d'Elx, considerat patrimoni de la humanitat per la UNESCO. Damià Pons, conseller de Cultura del Govern Balear, el va oferir a Alejandro Soler, regidor de Cultura de l'Ajuntament il·licità. L'editor Eliseu Climent pronunciaria poc després el seu discurs, en el qual, des del primigeni impuls de Joan Fuster, va passar revisió a les aportacions literàries i cíviques d'uns Octubre que, més enllà de la cridanera absència de l'actual administració política valenciana, han congregat, congreguen i congregaran tot aquell que vulga fer rellevant el nostre país. "Els Octubre han estat més que uns premis perquè el país ha estat menys que un país", va dir l'editor, desitjant que els Octubre siguin aviat només uns premis "perquè el nostre país haja esdevingut ja, simplement, un país normal". Al final, es va fer públic el nom de les guardonades amb els premis Vicent Andrés Estellés, Joan Fuster i Andròmina: Tònia Pasola, Júlia Blasco i Isabel-Clara Simó. Tres dones, per primera vegada, triomfaven en una mateixa edició dels premis. Clara Simó va reivindicar el paper femení, i va acabar pronunciant a colps de veu, una altra reivindicació: in-de-pen-dèn-ci-a.

Joan M. Oleaque

El gran Batllori

Qui, als 92 anys, pot al·lucinar una audiència multitudinària? El pare Miquel Batllori, jesuïta inoxidable, historiador que fa història. La seua presència constant al Simposi Medieval ha enlluernat encara més aquest gran congrés de pes, fins i tot en els moments en què el públic podia intervenir-hi de manera sorprenentment polèmica (per exemple, en una taula sobre els Borja, quan un assistent va reivindicar de manera involuntàriament humorística l'anàlisi de la figura del papa Alexandre VI per sobre de la del papa Calixt).

En el sopar dels Octubre, i en aquesta setmana de presentació del gran *Diplomatari Borja*, es va fer un anunci d'excepció: les universitats d'Alacant, Castelló i Lleida han iniciat tràmits per fer doctor honoris causa el pare Batllori, sumant-se així a la llarga llista d'universitats que l'han reconegut amb aquesta distinció. En conseqüència, el major expert sobre els Borja va ser convi-

dat a prendre la paraula. I ho va fer. I com! La fragilitat del físic contrastava amb la velocitat mercúrica de la veu, reflex d'un pensament que traspasa la barrera del so. Batllori saltava d'un tema a l'altre com només pot fer un atleta mental, un erudit únic entre els seus parells.

Va agrair el gest universitari amb l'elegància de la humilitat, i va entrar en matèria reservada només als investigadors d'un altre temps. Va explicar que la universitat més antiga de la corona d'Aragó hispànica era la de Lleida, i les de Castelló i Alacant eren de les més joves, i que l'honor que li venia de la unió d'aquest contrast l'aclaparava. Després va recordar una conversa amb Ramon Barnils, en la qual va reconèixer al periodista que el secret de la seua perseverança contra tot tipus d'obstacles ha estat un humorisme transcendent, que encara practica. **J. M. O.**